

Монастир, неогороджений муром

Їхати в легковому авто до монастиря на Білівських Хуторах означає втрату порції цінних нервових клітин. За Бронниками починається бруківка, машину починає трясти на ній так, що якби сціпити зуби, можна їх і позбутися. Цей фізичний дискомфорт одразу зникає, як тільки-но ви попадаєте на територію монастиря – це далеко необлаштовану, з ознаками нового будівництва. Проте вашим душевним станом вже через декілька хвилин непомітно заволодіває незрозуміла вам, новій людині, аура і ви перестаєте бути роздратованим, відчуваєте, що часдесь зупинився, пропала суєта, і ви зливаєтесь з неквапливою ходою життя, що тече в цьому відомому в духовному світі місці. От чи знаємо ми про нього достатньо? Чи хочемо знати? Чи потрібно знати? На ці запитання кожний нехай відповість собі сам.

Нас радо зустріли ігуменія монастиря Алевтина і священник отець Микита. Одразу стає зрозуміло, що всіх відвідувачів монастиря вони зустрічають доброзичливо. В монастирі не прийнято читати газет, так що наш намір розповісти про нього для настоятельниці і священника ніякого значення не мав. А от говорили вони про все охоче, не дивлячись на те, що ми самі відчували—відірвали їх від якоїсь роботи, а її в монастирі вистачає.

Перші згадки про окремі хутори на схід від Більова відносяться до 1882 року, а масове заселення цієї місцевості розпочалося в 1910 році як наслідок Столипінської аграрної реформи.

10 квітня 1927 року розголос про ці мало кому відомі хутори прокотився по всьому краю. В цей день в хаті Степаниди Надьохи було засвідчено оновлення ікони Божої Матері. За переказами, ікону знайшли солдати російської армії, брати Йосип і Кирило в одному болгарському місті під час російсько-турецької війни 1877-

Звідусіль на Білівські Хутори
їдуть люди з останньою надією
відшукати своїх блу...

Монастир, А

(закінчення, поч. на 1 стор.)

1878 років. Йосип привіз її додому і подарував дочці Степаниді. Яюсь, коли у Степаниди зібралися гості, завели розмову про оновлення ікони із села Обарова. Один з гостей, Опанас Кидун показуючи на потемнілу ікону сказав, що тільки тоді повірять в чудо, якщо вона оновиться. Потому, вночі, стара, підсліпувата Степанида прокинулася і помітила на стіні, де висіла ікона, блимаючий вогник, а вранці побачила, що ікона оновлюється. І це тривало цілий тиждень. Спочатку оновилася нижня частина ікони, потім голова Божої Матері. Експертна комісія, яка була направлена з Варшави, зробила висновок, що ікона дійсно оновлюється без втручання людей.

Звістка про чудо привела на Білівські Хутори тисячі паломників. Ікону винесли з хати

Степаниди і спорудили для неї каплицю. За переказами, коли Степанида виносила ікону з хати, сталося чудо: у неї з'явився цілком нормальний зір. Один із паломників, поцілувавши ікону, позбувся хвороби ніг.

Невдовзі на місці каплиці збудували церкву. Сюди йшли хворі, немічні люди з різних сіл і міст, і багатьом чудотворна ікона допомогла позбавитися від хвороб і недуг...

Ігуменія Алевтина – скромна, тендітна, невисокого зросту, з тонким голосом жінка. Не віриться, що свого часу за віру зазнала переслідувань, все витерпіла. Священник отець Микита охоче підтримує розмову, відчувається, що він справжній літописець монастиря, ерудит. У нього свій шлях до Бога: колишній вчитель іноземної мови, будучи ще цивільною особою, виступав з лекціями. Тому нам, "цивільним", його розповіді цілком доступні.

неогороджений муром

— У нас жіночий монастир, — говорить о.Микита, — взагалі "черниця" — це українське слово. А от "монах", "монахиня" — грецького походження. "Моно" означає один, тобто один у келії. Краще всього говорити "насельниці", бо є ще "послушниця", але це ще не монахині. Монахинями стають пізніше, коли стає очевидним, що людина дійсно вирішила присвятити себе служінню Богу.

— Цей монастир, — каже ігуменія Алевтина, — не тільки Білівський, а й усієї округи монастир. Ми молимося за всіх, і всіх просимо нам допомагати. Хто чим може.

За останні роки, не секрет, пішла в народі "мода" на віру. Що цікаво, з'ясувалося, якраз "модники" найменш допомагають монастиреві, а часто допомагають просто щирі люди, за велінням серця. А місце це дійсно незвичайне. Отець Микита продовжує:

— В Києві, у Введенському монастирі нашу ікону Божої Матері назвали святинею нашого народу. Хто приїздить сюди — з великою неохотою покидає це місце. Багато чого надзвичайного відбулося на ньому за останні сім десятиків років.

Церква на Білівських Хуторах діяла весь час, і ікона була завжди при ній. Скит заснували в 1932 році, сюди надіслали монахинь з Корця. Тривалий час наставником скиту був архімадрит Мелітон, який до своєї смерті, в 1942 році, зробив багато для його розбудови. Грошей на будівництво не вистачало. Відомий випадок, коли чудотворна ікона врятувала життя дівчинці десяти років, яка хворіла невиліковною хворобою. Її батько, власник цегельних заводів в Рівному, якось мовив, що якби його дочка стала здоровою, він безкоштовно дасть цеглу на будівництво. Так згодом і сталося. І батько стримав своє слово. Цеглу перевозили кінями, толокою. Людей тільки годували, а візникам за одну перевезену підводу платили пуд зерна...

Під час фашистської окупації існувала загроза, що насельниць монастиря вивезуть в Німеччину на примусові роботи. Ніхто нікуди не тікав, але нікого нікуди так і не вивезли.

По війні, в листопаді 50-го року скит закрили як такий, що "підлягає розформуванню" (майже як військова частина). Монахині повернулись хто в Дермань, хто в Корець. А приміщення скиту почали використовувати для

"культурних заходів". Тут були магазин, контора колгоспу ім.Ватутіна, клуб, кімната-читальня. Сама церква пустувала. Відомо й те, що напередодні свята Різдва Пресвятої Богородиці в 1951 році з Клеваян приїхав кіномеханік показувати безплатне кіно. Одну з келій використали під кінозал. На місці колишнього іконостасу повісили екран, і коли на нього попало світло від проєктора, з правого боку екрану висвітився образ Божої Матері. Глядачі із залу тікали. Згодом з хутора виїхала і сім'я завідувачої "клубом". В 92-му році життя знову повернулось в монастир.

— Ми і по сьогоднішній день, — говорить о.Микита, — живемо і відчуваємо чудотворну силу ікони. До нас приїздить з багатьох місць, навіть з Росії. Жаль тільки, що людей не можемо розмістити в себе. Добудували двоповерхове приміщення, в якому тепер живуть насельниці. А в новому

допомагали, але прохання мур пробиває, світ не без добрих людей, — сказала наприкінці ігуменія Алевтина, і запросила відвідати монастирську трапезну.

— Від нас ще ніхто голодним не йшов, — каже о.Микита, — а деякі і наші кулінарні рецепти просять.

На столі парувала картопля, юшка з грибами, були овочі й популярна кілька в томатному соусі. Сир зі сметаною та яйця адресувалися виключно нам, як "знімальній групі".

Чим же завершити нашу розповідь? Церкву на Білівських Хуторах називають церквою "Взисканія загиблих". Є слова, які на українську чи російську мови важко перекласти. Старослов'янське "взисканіє" — це не тільки відшукування чи прикріплення, воно означає, що Матір Божа відшуковує душі людей, щоб їх врятувати. Тобто

приміщенні — це і церква, і дзвіниця, і келії, і трапезна, і "готель" — роботи ще вистачає.

Щодо "розпорядку дня" — він у монастирі незмінний. Насельниці прокидаються о 5-ій ранку, до 8-ої години молитва, далі служба в церкві, з п'ятої вечора — служба, потім канони. Решту часу монахині працюють. В господарстві 3 корови, пара коней, землі 5 гектарів. Вирощують пшеницю, картоплю, городину. На 34 насельниці аби тільки впоратись. Допомагають і людям на городах, а ті — монастиреві.

— Ми б нічого не зробили по будівництву, якби нам не

два смисла в ньому: і прикликає, щоб врятувати, і шукає, щоб врятувати.

І по сей день ікона засвідчує свою чудотворну силу, і люди їдуть в монастир на Білівських Хуторах, мабуть тому, що людська надія в наш досить пригнічений час пов'язана тільки з вірою. І якщо існує цьому своє, глибоке внутрішнє осмислення — тоді сенс життя стає іншим. Важливо тільки, з яким серцем ідуть люди до храмів, сповненим любові, доброти, чи тільки заради того, щоб це помітили інші.

Віктор ПАРФЕНЮК
фото Василя ЯЦЕЛИКА